

LA FEMOSA

BUILETI DE LA GRUPACIO CULTURAL 'LA FEMOSA
ARTESA DE LLEIDA

BON NADAL

M. TELESIAS

FELIÇ ANY
NOU

DESEMBRE 1970

PRESENTACIÓ

Amic, aquesta revista que tens a les mans, és el butlletí de l'Agrupació Cultural "LA FEMOSA". És publicada periòdicament en espais irregulars de temps que van d'un mes a tres. Normalment se'n publiquen un mínim de sis números cada any. Ha sortit sense cap interrupció des del primer dia que "LA FEMOSA" va ésser reconeguda oficialment. El primer número porta la data d'agost de 1967 i només contava amb un full.

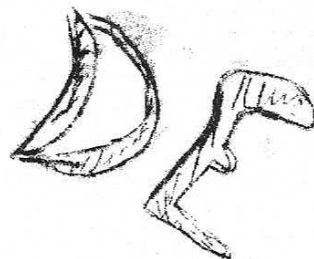
Aquest Butlletí està autoritzat, i es reparteix únicament entre els socis. En ell s'hi publiquen tota mena de treballs, d'informació i marxa de l'Agrupació, literaris, crítica d'alguns aspectes de la vida del poble, humor, ect.

En aquests tres anys llarg de publicar-se, no ha fet més que millorar de contingut, d'extensió, de presentació, i de col.laboradors.

Si tu amic, que no ets soci de la "FEMOSA" i que t'ha caigut a les mans aquest número, i que, potser, t'agradaria seguir rebent-los tots, fes-te soci protector d'aquesta intitat, amb una quota de 120 Ptas. a l'any i així podràs seguir la marxa de "LA FEMOSA" a través del seu Butlletí i al mateix temps amb la teva quota ajudaràs a la cultura d'Artesa, ja que l'única finalitat de "LA FEMOSA" és treballar per la cultura del nostre poble.

ELS ARBRES NADAL DE

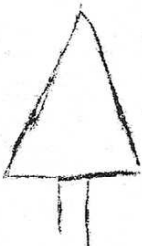
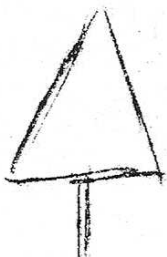
No direm gaires mentides
si parlem de les manies
de posar-se a casa uns avets
que , adorneu per aquests dies ,
amb més llacets i "bombilles"
que al bosc no hi ha bolets .

Molts que no tenen avet ,
guarneixen algun pinet
i la cosa va bé igual .
D'altres hi posen un cep ,
o un petit arbre sec .
El cas , és embientar el Nadal

I qual les FESTES s'han acabat
perquè ja els REIS han passat ,
va molt bé agafar l'avet ,
o l'arbre que s'hagi triat ,
i llençar-lo al foc , trossejat ,
encara que no fagi fred .

Doncs no queda gens de bé
que l'arbre que ja s'usat
(encara que estigui arrelat)
guardar-lo per l'any que ve .

Adolf

EL GOIG DE VIURE

L'altre dia en amar-me'n a dormir , vaig agafar la revista "Presència" : altres vegades agafo un llibre , diari o d'altres revistes que tinc costum llegir. Fullejant distretament vaig llegir el títol d'un article que em va cridar l'atenció (haig de confessar que aquesta revista ja l'havia fullejat altres vegades però m'havia passat per alt) el títol és "EL GOIG DE VIURE" i el signe el Sr. Jordi Llimona . De moment se'm va ocórrer que seria interessant de publicar-lo íntegrament al nostre Butlletí , però com que era molt llarg em limitaré , o intentaré , d'interpretar-lo , resumint tot el que l'autor vol fer-nos comprendre .

El començament de l'article és un càntic a la vida que , ens reclama i ens convida a viure-la plenament , a afirmar-la en totes les seves dimensions . Encara més ; ens diu que nosaltres no podem negar-nos a fruitar d'ella , ens diu que "l'ésser és un crit de vida i de participació". I que hi hem de respondre amb tota la nostra força .

Més endavant ens diu que l'home és un ésser insatisfet que cerca un més enllà , i que vol tirar sempre endavant . No això li dóna grandesa però , també, el fa insatisfet : "el porta a una eterna insatisfacció" . Les seves limitacions el conduiran a una frustració però aquesta pot ser superada amb lucidesa si ens fem càrrec que són pròpies de la nostra naturalesa . Però ens parla d'altres frustracions que ens alienen i ens són posades per la nostra ignorància i malícia, les qual hem de SUPERAR I DE BANDEJAR .

A continuació ens parla d'alguna cosa que ens recordava en Marcuse en el seu llibre "La fi de l'autopia" . ens ve a dir que avui científicament i tècnicament, totes les necessitats humanes poden ser satisfetes , tant les de l'esperit com les del cos . Ens recorda també el que ens diu Marcuse que , fins ara era la prehistòria i que ara comença la història . I per tant , si això no era així en els fets concrets és degut a la nostra malícia i ignorància.

També ens diu que aquestes frustracions creen violència , que l'home frustrat és agressiu i encanvi l'home satisfet és pacífic . I per a evitar la violència cal bandejar tanta mena de frustracions que la societat en què ens ha tocat viure , artificialment, ens a creat .

Ens diu també que la vida no podem mantenir-la improductiva , que hem de participar de la seva bellesa i fruitar-la plenament .

Diu moltes més coses que farien interminable aquest escrit , però queda alguns paràgrafs que voldria transcriure'ls complerts . Diuen :

"Les lleis , la tècnica i la vida han de facilitar gaudir a mans plenes"

Parlant de les limitacions i prohibicions diu que són per a mantenir :

"Una societat d'engany particular i autoritari"

"Els homes estan , i estem , tips de les virtuts heroiques , de virtuts guerreres"

"Bona és la tècnica , bo és el progrés , però a mesura de l'home i al servei de l'home"

"Volent fer un home tan excel·lent , tal volta ens trobarem sense home"

"L'home d'avui té set d'amor com mai , de tota mena d'amor , inclòs , i

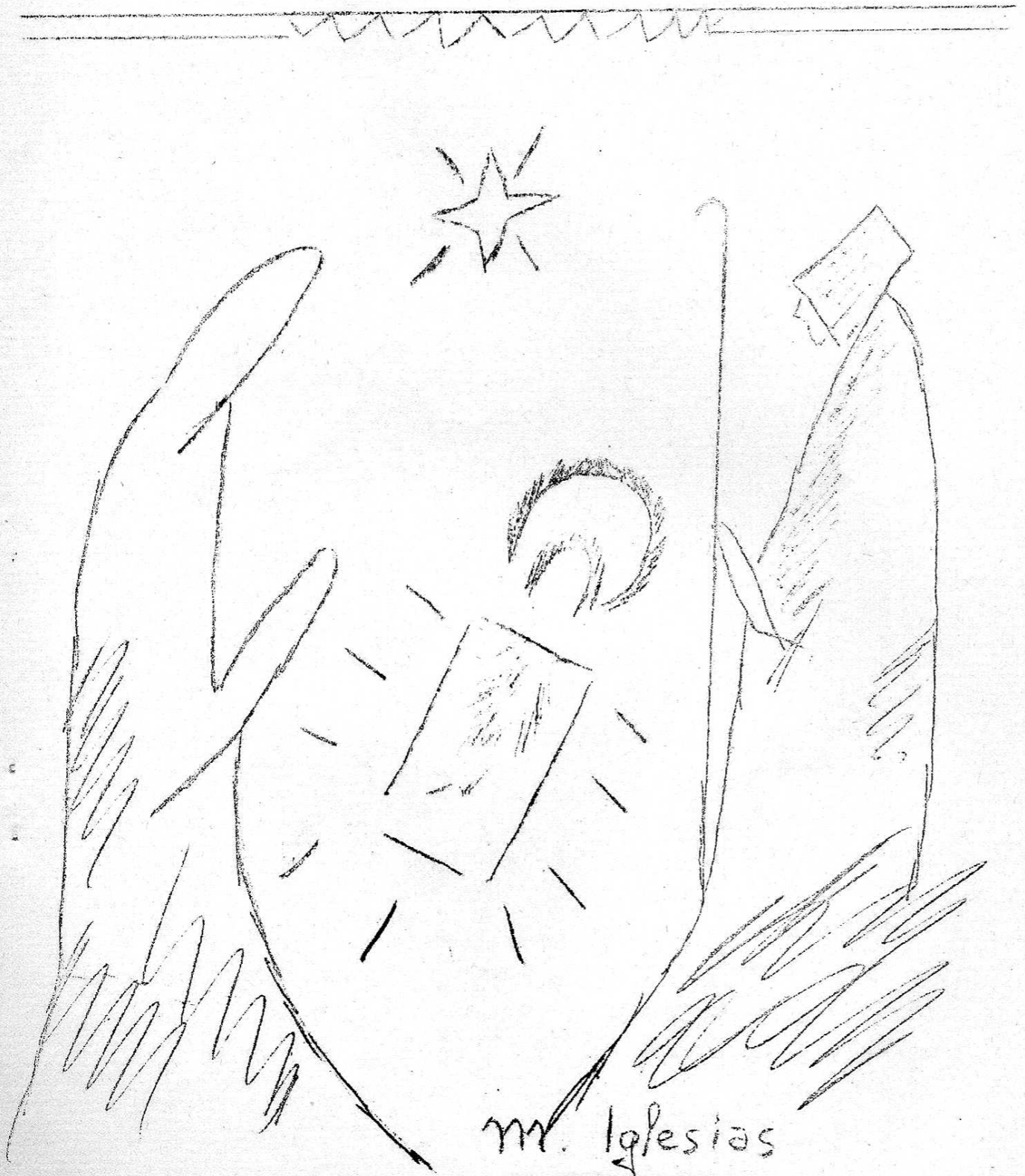
ben legítimament , l'amor eròtic , tan buscantat per alguns i tan necessari per a tots.

Si l'home es submergís en el goig de viure , diu , segurament no hi hauria tantes guerres , ambicions i orgulls i se'ls acabaria el negoci als traficants d'armes , de prostitutes i de drogues .

"El goig de viure és una necessitat i un dret de l'home i no se li pot frustrar".

I bó amic , no et diuen res totes aquestes coses ? A mi sí , i molt !!
Per això te les trameto .

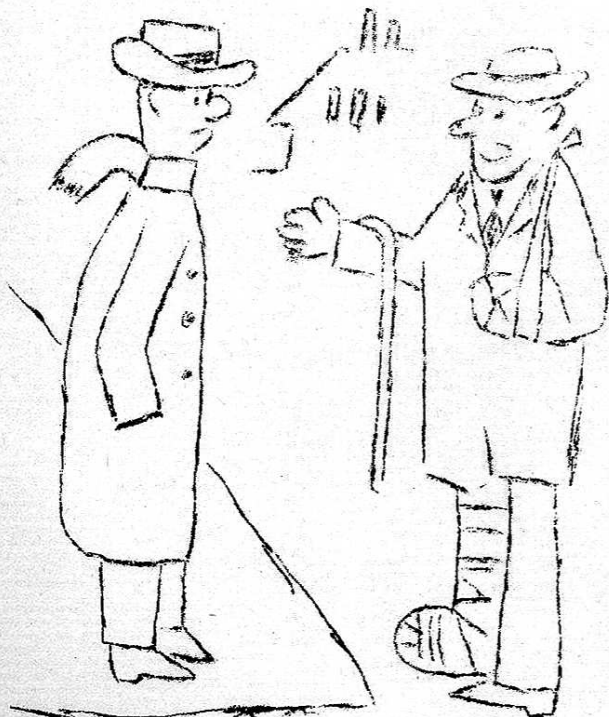
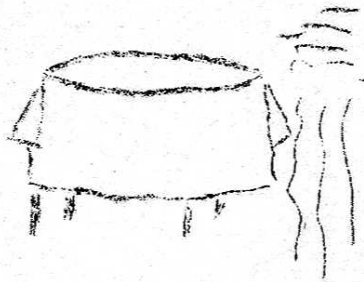
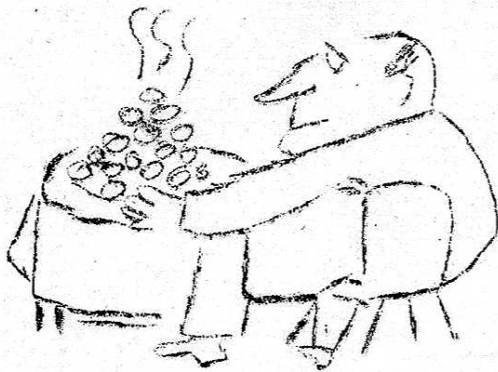
J. I. S.

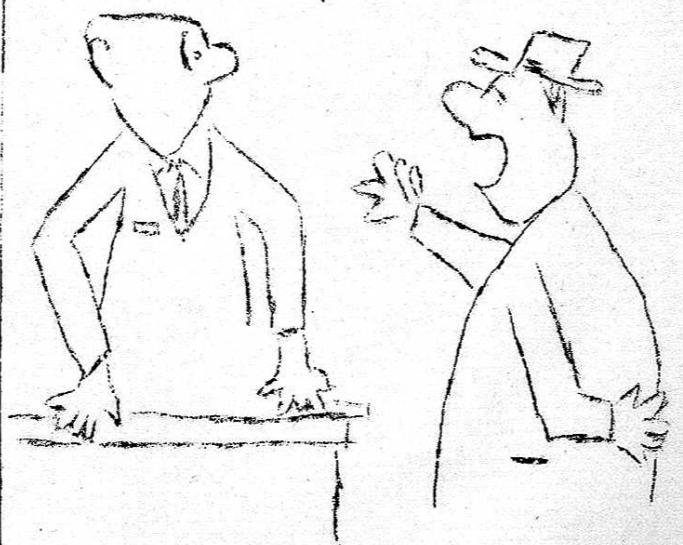
HUMOR

SENSE
PARAULES

Si, vaig estar esquiant a la Molina
Com ho has segut ?

Doctor , sofreixo molt . Vull morir!
-- Bé , bé ... No es necessari que em
dongui consells , Sé molt bé el meu
ofici des de fa molts anys !

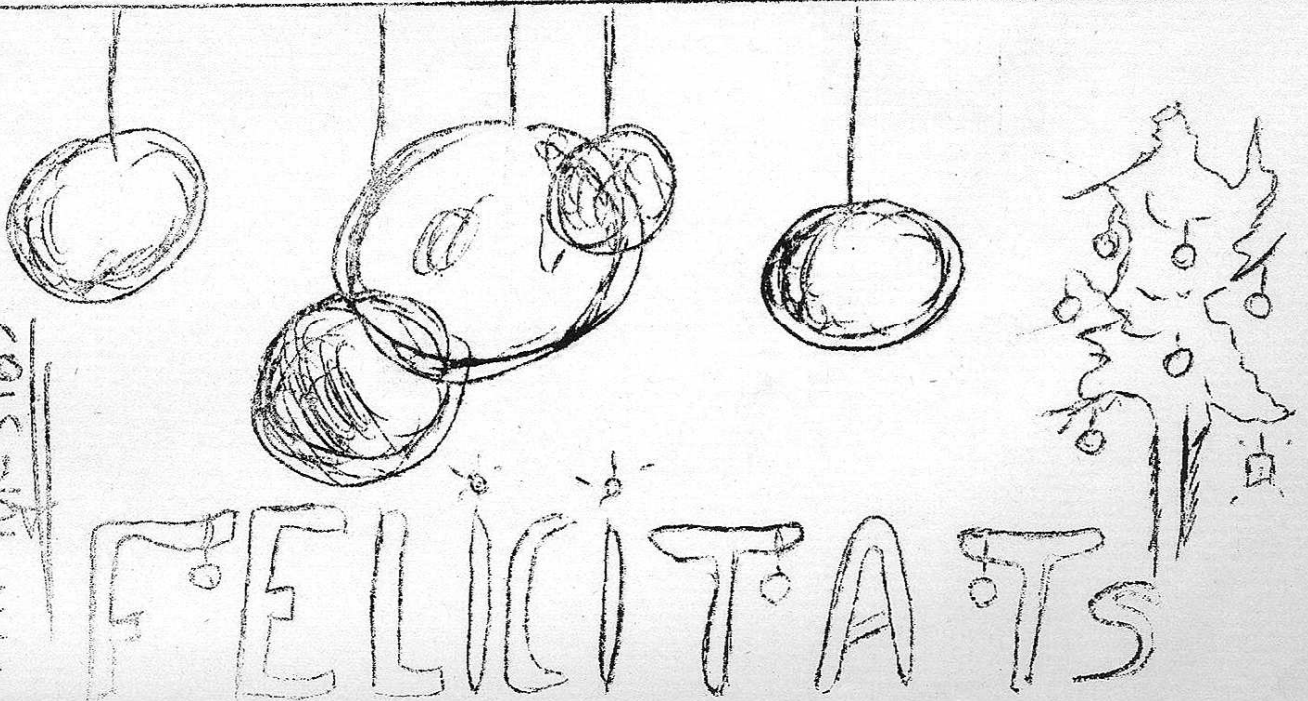
PER LA HISTÒRIA D'ARTESA

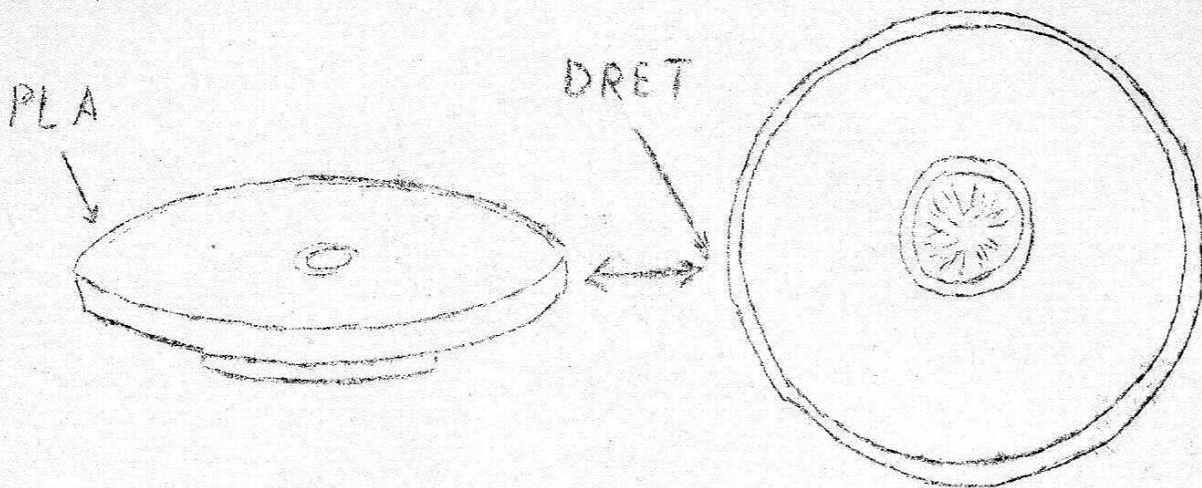
A la visita que va fer-nos el gran historiador Josep Lladonosa vam poder adonar-nos del poquet que sabem de la història del nostre poble . Fins a cert punt és comprensible ja que cap arteseenc s'ha preocupat mai d'estudiar-la , i així , és clar , tenim una història inèdita i per tan ignorada .

En Lladonosa ens va aclarir alguns dels punts més foscos : Com es va repoblar aquest terme després de l'expulsió dels moros pels cristians catalans . I també perquè es va adoptar el nom d'ARTESA . És clar que encara queda per explicar punts tan foscos com tot el que hi hagué abans dels cristians , per exemple : Hi havia abans de l'arribada dels catalans una població mora ? Quin nom tenia ? I abans dels moros , els gots i romans s'hi havien assentat ?

La història és com un gran problema el qual fins que està resolt no en saps els resultats , i per aclarir-lo hi ha d'haver una dedicació . Aclarir la història no és feina d'un sol home , sinó d'un equip . És així , doncs , el que ens fa falta ; un equip .

"LA FEMUSA" que ja té un equip que es dedica a l'estudi de l'arqueologia vol crear-ne un altre que es dediqui a la recerca de dates i documents pertanyents al passat del nostre poble . El Sr. Lladonosa ens va prometre la seva ajuda ; comptent amb el seu ajut serà fàcil a aquest grup d'Artesa tirar endavant la seva tasca . "LA FEMUSA" espera, també , que l'any vinent podrà publicar a cada Butlletí uns : fulls que parlin de la nostra història . Aquests fulls no guardaran relació uns amb els altres (però sí en relació del passat d'Artesa) ja que cada vegada serà un tema diferent . Aquests fulls parlaran tant del passat més remot -prehistòria- com dels costums del segle passat , anècdotes , llegendes , l'història d'alguna entitat ... Així pas a pas podrem anar refent d'una manera eficaç tot un passat que ara ens sembla impenetrable . D'aquí uns anys (S. D. V.) agafant tot allò que haurem publicat i posant-ho en ordre i refent , també , tot allò que ens semblarà incorrecte tindrem ja llesta la HISTÒRIA D'ARTESA .

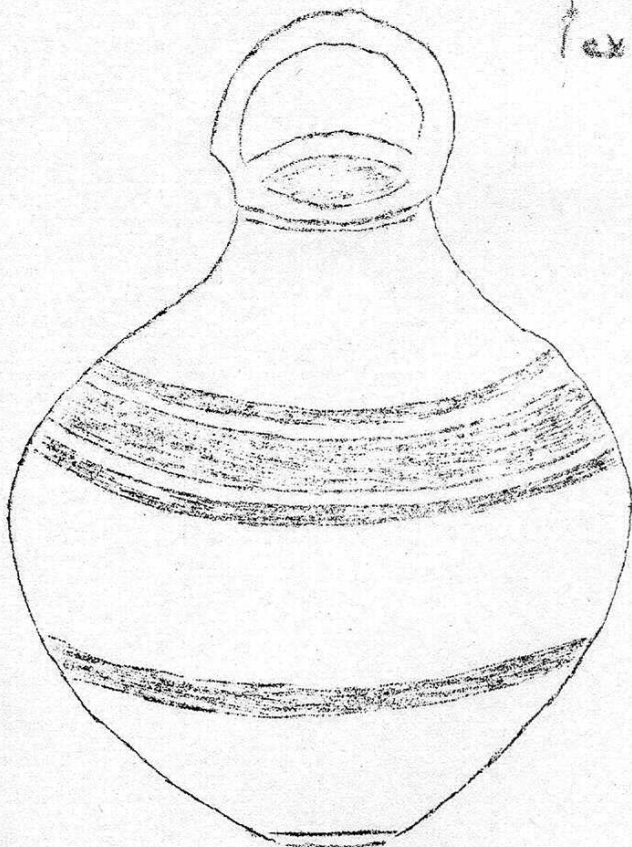

Plat de peix (campanià), gairebé és completament pla , està envernissat amb vernís negre o negre encara que una mica descolorit .

Té una amplada de 22 Cm. i una aixacada de 4

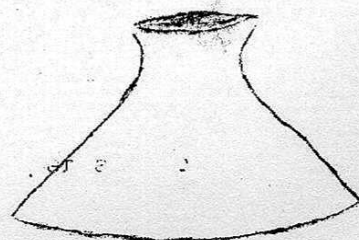
dibuixos d'E. DOMÈNECH
text d'en J. M. Costafreda

Gerreta ibèrica de color rogenc ,
porta l'ansa damunt del broc .
Té unes faixes pintades per tot el
voltant, d'un color roig fort .

Del repse fins al broc té 12
Cm. i d'amplada medeix 12'5 .
Està feta amb tor .

Tapadora de color marró . La seva amplada arriba fins a 18 Cm. i la seva aixacada a 7 . En la part superior, la que serveix per agafar , està foradada .

Com en un ball de disfresses on ningú és ningú, on ningú coneix a ningú, és el lloc on a mí m'ha tocat de viure, per unatzarde la vida que aqua no ve a to d'explicar, crec que també no interessaria a ningú ja que a questa qüestió és molt comú en tothom.

Bé, com deia al començament d'aquest assaig idiota, voldria estimat amic què, judiquessis per a tu mateix, qui són els idiotes d'aquesta història tan curiosa, com estúpida, d'aquest ball de disfresses. Jo anava vestit de tito. ho recordo bé. Però primer de tot us contaré com i el perquè és va organitzar aquest ball.

Aquell lloc, ciutat o poble, estava dividit en dues classes de gent: els uns, ja caducs, es dedicaven a aconsellar als altres, els que formaven un grup de sang nova i que només es dedicaven a viure. Al cap d'un temps es van adonar que no n'hi havia prou d'anar vivint . . . Mare de Déu quin mal els hi féia el cap a aquella gent només de pensar i preguntar: Què farem?.. Què farem? El grup dels caducs els aconsellava: Feu això, feu allò, feu allò altre. . . que està molt bé. Però res, els de sang nova van voler fer un ball de disfresses. Els més hipòcrites, amb rialles de bondat van encarregar-se d'organitzar-lo.

I estava tan ben organitzat pels hipòcrites que tenia caires de perfecció. Les subscripcions ploviën a cor que vols. Tot el lloc, poble o ciutat, estava nerviós, i per tot es sentia aquesta pregunta: Què ens posarem per anar al ball? I va arribar l'hora, i els organitzadors, els hipòcrites, volen sobretot sortir de tots; van vestir-se de someres i van posar-se un gran interrogan en mig de les orelles, i quan parlaven també emitaven a aquelles vèsties, en fi, que eren snops ben posats al dia. També van estar ells els qui començaren el ball, per a donar exemple. No sé pas quin exemple podien donar un ramat de someres, carregades amb la càrrega dels seus interrogants. Al segon ball, les someres van anar a escollir les seves parelles, uns panxacontentes, vestits de porcs, però molt fins i carregats de punyctesi els morros pintats. Al tercer ball, ja es varrejaren tots amb un gran nombre que s'havien disfressat de corders i que van entrar al ball formant un ramat molt armònic i espectacular, els quals, van estar rebuts amb una gran ovació i felicitacions per les seves disfresses de tito. Tant efecte van fer que els porcs i les someres van deixar de ballar junts per anar a buscar, cadascú, el seu corder particular. Al cap d'una estona, van entrar en el ball, un grup, no gaires, disfressats de persones que, ja podeu pensar, van promoure les més desparellants opinions. Els uns deien: buu, buu, buu. Els altres: rooc, rooc, rooc, i bee, bee, bee. Tot això vol dir: Totemlos fora, perquè porten unes disfresses massa velles i aburririen el nostre ball tan divertit. Les persones volgueren protestar per aquesta decisió, però amb els seus "buuu", "rooc" i "bee" els van fer marxar... Jo, què estava disfressat de titell, penjava sense que ningú se n'adonés.

La nit va transcórrer tan divertida com havia començat i porcs, someres i corders van decidir fer cada any un ball de disfresses pel dia dels innocents i a més a més al acabar el ball decidiren, també, fer més estables corrali-

nes i pletes per a què la vida d'aquell lloc, poble o ciutat, fins aquell dia monòtona, canviés d'aspecte i tothom podés ésser més feliç.

I jo, els quals no van comprar-me unes cordes noves, vaig decidir emigrar al país dels comedians. I crec encara que, si en aquell ball, a més de someres, porcs i corders hi haguessin hagut animals de totes les espècies, haurien pogut fer com NOE.

F. Domènech

PERQUÈ MARXA EL JOVENT ?

Des de fa uns dos anys, la joventut d'Artesa, té la tendència a marxar del poble tots els dies de festa, i en els últims mesos aquesta tendència s'ha acusat fins a l'extrem de que les tres quartes parts del jovent va a passar la festa a fora. A què és degut això? El meu punt de vista és que a ningú dels que marxen els agradi el programa que hi ha en aquest poble els diumenges:

Pel de matí dormir, alguns van a missa, després a dinar i després... Esperar fins a les 6 que comença el cine.

Amb què omple les hores des de després de dinar fins a l'hora del cine? POTENT-SE DE FÁSTIC o bé matant hores al cafè.

Arribem a les 6 i anem al cine, el qual no és esperat amb gaire impaciència degut als programes que, deixen molt que desitjar. Si a això hi afegim els sorolls durant la projecció, la mala califacció i l'exés de "cortes" en les pel·lícules, tenim un quadre molt poc alentador. Hem de recordar, també, que el cine acaba aproximadament a 2/4 de 10 i que des d'aquesta hora fins que comença el ball passa tres quarts o una hora i que a més tenim d'esperar el cotxe de línia en el que arriba el membre de la junta que es cuida de posar els discos.

Una altra cosa que no entenc és l'inifitècia de la junta existent enguany; des de que hn entrat els nou dirigents, no s'ha comprat cap disc i només es posen quan a l'encarregat li dona la real gana -més d'un dia ens hem quedat sense ballar-. Amí personalment, em sembla que quan unes persones es comprometen a formar part d'una junta de treball i accepten les responsabilitats, el menys que poden fer és complir el seu deure o cessar com a membres d'aquesta junta. Seria de desitjar que en aquestes festes i, des d'ara, en endavant es preocupessin més de les seves obligacions.

Juan A. Iglesias

ANY

940

1971

893

Sí, sí, tot el modern que tu vulguis;
Però amí els CAPICUA no m'han agradat
mai.

ESCAQS

a càrrec
d'en R. AGILES

PROBLEMA N.º 5

SOLUSIÓ AL PROBLEMA N.º 4

BLANQUES

NEGRES

1) R 1 A-D

P-D 6

2) A 3 R

P-D 7 +

3) A X P

P-R 5

4) A 3 A ++

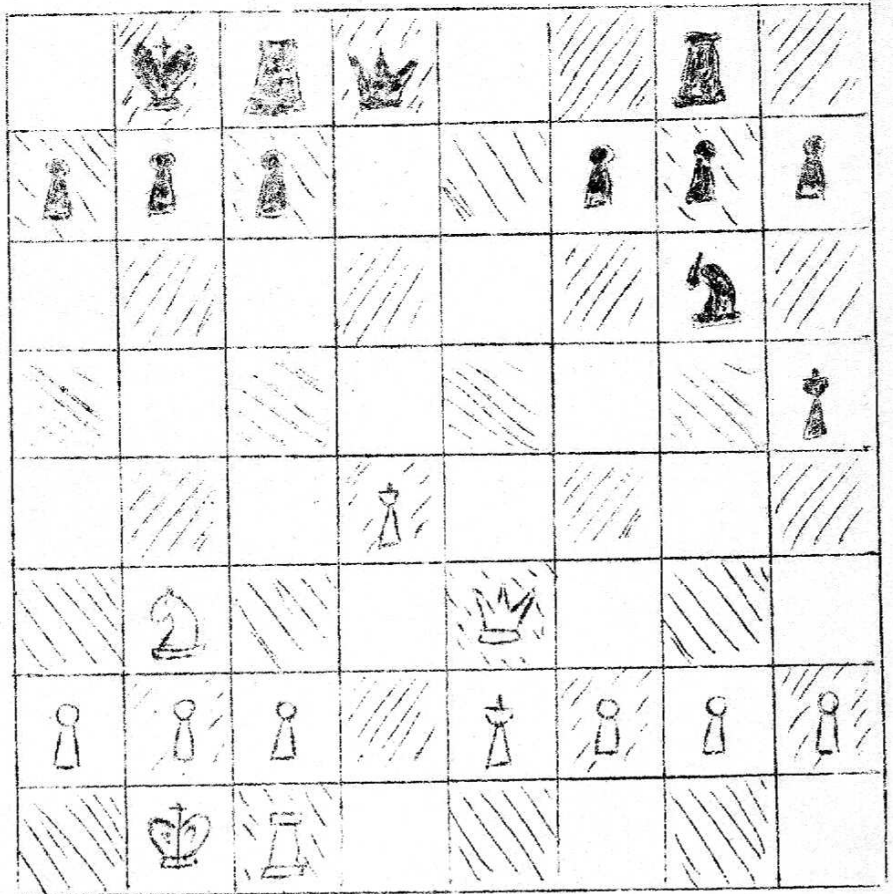
Si en la segona jugada les negres avancessin el P-R, les blanques farien A 4 D ++ i així farien el mat en tres jugades.

(((-)))

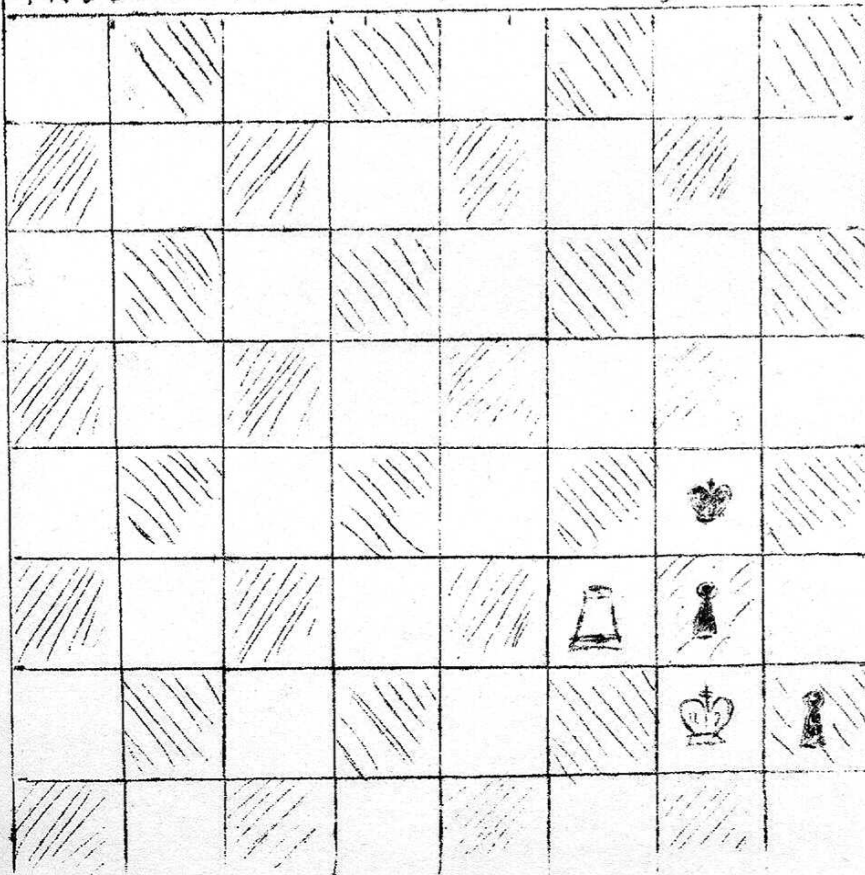
PROBLEMA N.º 5

Juguen les blanques i fan mat en 4 jugades.

El trobareu ?

PROBLEMA AMB SOLUSIÓ

Juguen les negres i guanyen la partida.

SOLUSIÓ

1) P 8 T (entra a dama)
2) R X P
3) R : B C
4) R 7 T
P entra dama

BLANQUES
NEGRES

ELS ESCA-
QUISTES US
desitgem
UN FELIC
ANY 1971